

Credința și fapta

Foaie duminicală a parohiei "Toma Cozma"

Duminica Tuturor Sfinților

Ca pe o pârgă a firii, Ție, Săditorului făpturii,
lumea îți aduce, Doamne, pe purtătorii de
Dumnezeu mucenici. Pentru ale căror rugăciuni, în
pace adâncă păzește Biserica Ta, mult - Milostive,
pentru Născătoarea de Dumnezeu.

Condacul Tuturor Sfinților

Evangelia duminicii

De la Evangelistul Matei

Cap. X

32. Oricine va mărturisi pentru Mine înaintea oamenilor, mărturisi-voi și Eu pentru el înaintea Tatălui meu, Care este în ceruri.

33. Iar de cel ce se va lepăda de Mine înaintea oamenilor și Eu Mă voi lepăda de el înaintea Tatălui Meu, Care este în ceruri.

34. Nu socotiți că am venit să aduc pace pe pământ; n-am venit să aduc pace, ci sabie.

35. Căci am venit să despart pe fiu de tatăl său, pe fiică de mama sa, pe noră de soacra sa.

37. Cel ce iubește pe tată ori pe mamă mai mult decât pe Mine nu este vrednic de Mine; cel ce iubește pe fiu ori pe fiică mai mult decât pe Mine nu este vrednic de Mine.

38. Și cel ce nu-și ia crucea și nu-Mi urmează Mie nu este vrednic de Mine.

Cap. XIX

27. Atunci Petru, răspunzând, I-a zis: Iată noi am lăsat toate și Ți-am urmat Ție. Cu noi oare ce va fi ?

28. Iar Iisus le-a zis: Adevărat zic vouă că voi cei ce M-ați urmat Mie, la înnoirea lumii, când Fiul Omului va șede pe tronul salvei Sale, veți șede și voi pe douăsprezece tronuri, judecând cele douăsprezece seminții ale lui Israel.

29. Și oricine a lăsat case sau frați, sau surori, sau tată, sau mamă, sau femeie, sau copii, sau țarine, pentru numele Meu, înmulțit va lua înapoi și va moșteni viața veșnică.

30. Și mulți dintâi vor fi pe urmă, și cei de pe urmă vor fi întâi

**Astăzi este Lăsatul
Secului pentru Postul
Sfinților Apostoli Petru și
Pavel. Vă dorim tuturor
postire cu folos și ziditoare
de suflet!**

**Detalii despre semnificația, durata,
felul postirii în acest post citiți în
pagina 4.**

Din tâlcuirea Evangheliei - Sfântul Ioan Gură de Aur -

Domnul rostește iarăși cuvinte grele și pline de autoritate. Răspunde mai dinainte la obiecțiile ce I s-ar fi putut face. „*N-am venit să aduc pace pe pământ*”. Războiul însă nu este o urmare a voinței lui Hristos, ci a voinței oamenilor. Hristos voiește ca toți oamenii să se unească în credință; dar, pentru că se despart unii de alții, ia naștere războiul. Domnul le adresează ucenicilor intenționat cuvinte aspre pentru ca ei să nu cedeze atunci când vor întâmpina greutăți. A întrebuițat un astfel de limbaj pentru ca să nu spună cineva că i-a înduplecat prin lingușeli, ascunzându-le greutățile apostoliei. Aceasta este pricina că Domnul folosește cuvinte aspre, cuvinte tari, chiar când ar fi putut să-și exprime gândul altfel. Este mai bine ca realitatea să fie mai blândă decât cuvintele.

Dar Domnul nu S-a mulțumit numai cu cele spuse, ci a explicat și ce fel de război va fi acesta; arată că va fi cu mult mai cumplit decât războiul civil, spunând: „*Că am venit să despart pe om de tatăl său și pe fiică de mama ei și pe noră de soacra ei*” (Matei 10, 33). Acesta arată mai cu seamă puterea Domnului, că ucenicii au auzit aceste cuvinte și totuși le-au primit și ei și au convins și pe alții să le primească. Cu toate că nu Hristos avea să dea naștere acestui război între rude, ci răutatea rudelor, totuși Hristos spune că El o face. Așa obișnuiește Scriptura să se exprime. Și în altă parte spune: „*Dumnezeu le-a dat lor ochi ca să nu vadă*” (Isaia 6, 9; Iez, 12, 2; Ioan 12, 40).

Ucenicilor Săi le făgăduise cele viitoare, spunându-le: „*Veți ședea pe douăsprezece tronuri*”, prin „*tronuri*” sugerând slava și cinstea nespusă de care se vor bucura apostolii. După ce a înălțat astfel gândurile ucenicilor Săi și i-a convins să aibă încredere și în ei și în lumea întreagă, a adăugat: „*Mulți dintâi vor fi pe urmă, și cei de pe urmă vor fi întâi*” (Matei 19, 30). După părerea mea, Hristos a spus aceste cuvinte făcând aluzie la iudei și la credincioșii care la început au strălucit prin viața și credința lor, dar, mai pe urmă, neglijând virtutea, au căzut jos de tot, și iarăși și la aceia care s-au ridicat din viața lor ticăloasă și i-au întrecut pe mulți. Astfel de schimbări vedem că se întâmplă și în credință și în viață. De aceea, trebuie să ne dăm toată silința de a rămâne în dreapta credință și de a avea o viață plină de fapte bune. Dacă nu adăugăm și o viață egală credinței, vom suferi cele mai grele pedepse.

Sinaxarul duminicii

În ziua de 6 iunie, Biserica Ortodoxă îl pomenește pe *Cuviosul Visarion*. Originar din Egipt, acesta a trăit în secolul al V-lea, cunoscând încă din tinerețe Sfânta Scriptură și reușind să trăiască după normele moralei creștine. Cu prilejul călătoriilor la Sfintele locuri din Ierusalim, îl va cunoaște pe Sfântul Gherasim de la Iordan și de asemenea pe alți Sfinți Părinți, precum Sfântul Eftimie cel Mare și Sfântul Sava, fervenți propovăduitori ai credinței prin însăși viața lor. Întorcându-se în locurile natale, și-a ales îndrumător duhovnicesc pe Cuviosul Isidor Pelusiotul, la sfatul căruia va părăsi vremelniciile acestei vieți, devenind călugăr. Petrecând în post, rugăciune neîncetată și multe nevoițe, s-a învrednicit de mari daruri, cel al facerii de minuni și al rugăciunii cu lacrimi, pe care le folosea, spre binele celor ce veneau la dânsul cu credință puternică. Astfel, toți ani vieții sale închinându-i lui Hristos, ajungând la adânci bătrâneți a trecut la cele veșnice.

Tot în această zi, de 6 iunie este pomenit în calendarul creștin ortodox *Sfântul Ilarion cel Nou, egumenul mănăstirii Dalmation*, sfânt care a trăit în secolul al IX-lea, fiind originar din Capadochia. La vârsta de douăzeci de ani, părăsindu-și familia, alege calea vieții ascetice, devenind monah la mănăstirea ce se numea „a lui Dalmat”, ulterior fiind hirotonit preot. După moartea egumenului mănăstirii Dalmation, Sfântul Ilarion părăsește acest lăcaș mergând la locul numit Opsichiul și de acolo la mănăstirea Cataronilor. La insistențele împăratului Patriciu și ale patriarhului Nichifor, se va reîntoarce, fiind numit egumen și arhimandrit. Timp de opt ani și-a desfășurat activitatea sa de propovăduire a credinței, ca ucenic al dascălului său, Sfântul Grigorie Decapolitul. O dată cu inițierea luptei împotriva sfințelor icoane, din timpul împăratului Leon Armeanul, Cuviosul Ilarion va suferi, alături de alți călugări și mireni creștini, numeroase prigoniri și întemnițări, în cele din urmă fiind exilat în cetatea Protilia. Scurta perioadă de libertate prilejuită de înscăunarea împăratului Mihail Travlu, este succedată, o dată cu venirea la conducere a fiului acestuia, Teofil, de alte opresiuni asupra creștinilor și a celor care cinsteau sfintele icoane. Având curajul de a-l înfrunta pe Teofil, Sfântul Ilarion este supus la cumplite chinuri și exilat, ulterior în Insula Afusia unde, construindu-și în piatră o chilie mică și îngustă, va petrece aproximativ opt ani de zile. După moartea împăratului Teofil, soția acestuia, Teodora împărăteasa a convocat în Sinod la Constantinopol, în anul 843, pe toți mărturisitorii și cuvioșii părinți, ce se aflau în exil, întărind astfel credința dreaptă a Ortodoxiei, înălțând și cinstind sfintele icoane. În această perioadă este eliberat și Sfântul Ilarion cel Nou, care s-a restabilit la mănăstirea Dalmațului, petrecându-și acolo ultimii ani ai vieții.

După *Proloagele*, vol. II

Sfințenia – restabilire a armoniei primordiale

În Paradis, omul se afla într-o deplină armonie cu sine însuși, cu Dumnezeu și cu natura externă. Această armonie trebuie înțeleasă ca o puternică dominație a spiritului asupra lumii materiale. Armonia era, pe de o parte, în structura psiho-fizică a omului și a regnului animal, iar pe de altă parte, în relația dintre om – ca stăpân – și lumea animală. Ea își avea cauza în faptul că sufletul omului era orientat exclusiv spre Dumnezeu, ceea ce producea în ființa lui o totală libertate între partea sa spirituală și cea a simțurilor, prima dominând-o pe a doua. Și această dominație a spiritualului se răsfrângea și asupra întregii creații, astfel omul imitând pe Dumnezeu, Stăpânul tuturor. Natura stăpânită și supusă lui Adam era destinată, ca și trupul acestuia, transfigurării prin efectul energiilor divine necreate, care se revărsau asupra lui datorită comuniunii cu Creatorul Său. Această transfigurare însemna permanentizarea totalei dominații a spiritului în cosmosul sensibil, dominație deja existentă, dar care urma să se stabilească, pentru veșnicie, printr-un act de liberă alegere din partea omului.

Se știe însă modul greșit în care Adam s-a folosit de libertatea sa, ieșind conștient de sub ascultarea divină, ceea ce l-a costat ruperea comuniunii cu Dumnezeu, în urma retragerii harului, și distrugerea armoniei și a unității sale ființiale, urmările răsfrângându-se și în creație. În om apar acum tendințe contrare între elementele psihice și fizice, iar natura, răzvrătită, nu mai vrea să recunoască în om pe stăpânul ei. Aceasta e marea tragedie a căderii primordiale pe care generații întregi de oameni o vor deplânge până la Hristos.

Învățătura creștină dintru începuturi consideră că prin păcat chipul lui Dumnezeu din om nu a fost distrus, ci doar alterat, dar în așa măsură încât orice efort din partea lui, pentru restabilirea armoniei inițiale, era ineficace. Însă prin Iisus Hristos întreaga creație a fost mântuită, iar omului i s-a dat posibilitatea de a-și continua din nou urcușul spre îndumnezeire. Realizarea personală a acestui ideal presupune, din partea omului, o adeziune liberă, prin credință în Hristos, o continuă asimilare – prin Sfintele Taine – a energiilor divine necreate (adică a harului) și o permanentă conlucrare cu harul primit, în săvârșirea faptelor iubirii creștine. După Sfinții Părinți, există doi factori esențiali de care depinde

restabilirea sfințeniei: ascultarea de Dumnezeu și curăția.

Cea dintâi, ca revers al neascultării lui Adam, implică o supunere smerită a omului față de Creatorul său, a cărui voie caută să o împlinească mereu. Iar curăția are și ea o importanță deosebită întrucât face posibilă descătușarea sufletului de sub tirania dominantă a simțurilor. Aceasta nu înseamnă că Sfinții Părinți ignoră celelalte virtuți, fără de care, de altfel, sfințenia nici n-ar fi posibilă, ci doar că acestea două le presupun și pe celelalte. Ca roade ale curăției, nevinovăția și simplitatea au o influență transfiguratoare remarcabilă asupra regnului animal, precum aflăm din viețile unor sfinți răsăriteni precum Avva Pimen, Avva Gherasim, cuviosul Florentie, sfântul Pahomie, sau Sfinți apuseni : Benedict, Aventin de Troyes, Riquier și alții. Efectul transfigurator al acestor sfinți asupra animalelor consta în readucerea lor la starea paradisiacă de manifestare, în sensul că cele rele se îmblânzeau, cele sfioase căpătau îndrăznire și astfel toate se adunau în jurul sfinților, într-o ambianță de unitate și armonie.

În principiu, orice faptă sau activitate omenească menită să lărgească sfera binelui în lume și să afirme valoarea și demnitatea omului, poartă în sine un germen transfigurator, sfințitor. Astfel că Biserica Ortodoxă, referitor la progresul tehnologic, totdeauna l-a aprobat atunci când a fost pus în slujba binelui.

Sfințenia, plasată în limitele acestei vieți, nu reprezintă o realizare spirituală deplină, care să nu mai poată fi supusă progresului, ci e doar o înmugurire a ceea ce se va desăvârși dincolo de limitele istoriei, în împărăția cerurilor. De aceea, Dumnezeu este obiectul unei căutări infinite, întrucât El Însuși este, prin excelență, Infinitul. Singura cunoaștere a lui Dumnezeu înseamnă, de fapt, înaintarea în necunoașterea Lui. De aceea, pe măsură ce înaintează înspre unirea cu Dumnezeu, sufletul omului se simte tot mai mult nesatisfăcut în dorința sa, frământat de „nostalgia paradisului” pierdut. Concluzionând, sfințenia nu este în nici un caz o rupere de cotidian, o neglijare a umanului, o debarasare de lume, de semeni și de problemele ei, un refugiu într-o lume privată și pasivă, ci înseamnă o înțelegere și o transfigurare a umanului și a creației.

Alexandru Burac

*Au nu știți că sfinții vor judeca lumea ?...
Nu știți oare că noi vom judeca pe îngeri ?*

I Corinteni 6.2-3

Postul Sfinților Apostoli Petru și Pavel

Postul Sfinților Apostoli Petru și Pavel, în termeni populari „Postul Sâmpetrului” reprezintă unul dintre cele patru posturi de durată ale anului bisericesc, care trebuie respectat după rânduiala tradițională. Acest post se mai numește în vechime și Postul Cincizecimii deoarece începea, ca și astăzi, după Duminica Tuturor Sfinților, deci la puțină vreme de la Rusalii și prin el se cinsteau Darurile Duhului Sfânt revărsate asupra credincioșilor. Durata postului este variabilă de la an la an, în funcție de data schimbătoare a Paștelui, începând luni, după Duminica Tuturor Sfinților și ținând până la 28 iunie, deci ajunul sărbătorii, inclusiv. Dacă sărbătoarea cade miercuri sau vineri, postul se prelungește și în această zi, făcându-se dezlegare doar la pește și untdelemn. Pentru a stabili durata acestui post, se face un calcul simplu: câte zile sunt de la data Paștelui, inclusiv, până la 3 mai, exclusiv, atâtea zile durează Postul Sâmpetrului în situația în care Paștele cade după data de 1 mai, Sfântul Sinod instituie un post special de cel puțin trei zile, pentru a nu lipsi sărbătoarea și pe credincioși de un timp de pregătire în vederea primirii Sfintei Împărtășanii.

În privința modului de postire, Postul Sfinților Apostoli Petru și Pavel este mai puțin aspru decât cel al Păresimilor (Paștilor). Conform rânduielilor canonice și normelor bisericești prevăzute în pravile și cărțile de noastre de cult, în zilele de luni, miercuri și vineri se consumă legume fără untdelemn, marți și joi aceleași alimente, dar cu untdelemn și vin, iar în zilele de sâmbătă și duminică se face dezlegare și la pește. Dacă sărbătoarea unui sfânt cu doxologie cade în zilele de luni, marți și joi, atunci se face dezlegare la pește, dacă însă o astfel de sărbătoare cade în zilele de miercuri sau vineri, se dă dezlegare doar la untdelemn și vin. De asemenea, se poate consuma pește la Sărbătoarea Nașterii Sfântului Ioan Botezătorul (24 iunie) și la sărbătorile care constituie hramurile bisericilor, în orice zi ar cădea acestea.

Postul instituit în cinstea Sfinților Apostoli Petru și Pavel ne amintește și de acele zile de post pe care apostolii obișnuiau să le țină înaintea tuturor acțiunilor mai importante pe care le săvârșeau.

Sfințenia înseamnă cunoaștere și iubire

- Fragment din lucrarea *Adevăr și pace*, de Arhim. Paulin Lecca -

După doctrina creștină, sunt două lucruri îndeosebi care fac pe om capabil de sfințenie. Unul este simplitatea spiritului, iar al doilea e puritatea inimii. Simplitatea spiritului se mai numește în termen obișnuit *sărăcia cu duhul*. Cei săraci cu duhul sunt binecuvântați de Mântuitorul cu fericirea de a trăi în împărăția cerurilor. Cei curați cu inima sunt binecuvântați de El cu fericirea de a vedea pe Dumnezeu. Esența celor nouă fericiri rostite în Predica de pe Munte se reduce în realitate la aceste două. Iar acestea două sunt, în fond, una și aceeași, pentru că a fi

în împărăția cerurilor și a vedea pe Dumnezeu înseamnă unul și același lucru. Numai căile prin care se ajunge acolo sunt deosebite, întrucât o dată e vorba de spirit și apoi e vorba de inimă.

Spiritul e cel care cunoaște; Inima e cea care iubește. “Religiunea e cunoașterea și iubirea de Dumnezeu totodată. Prin simplitatea spiritului, ajungem la cunoașterea harului; prin puritatea inimii, la iubirea dumnezeiască.

Nu putem iubi cu adevărat decât ceea ce cu adevărat cunoaștem: numai prin cunoaștere ajungem la dragoste. Minte prin care cunoaștem e chipul lui Dumnezeu în noi; inima sau voința prin care iubim e asemănarea Lui. Pe temeiul chipului lui Dumnezeu, ne ridicăm la asemănarea cu El”. (Nichifor Crainic, *Ortodoxie și etnocrație*)

Cronică parohială

- Sâmbătă 5 iunie, a fost organizată de către familia profesorului Petru Magazin comemorarea *Mariei Onofrei*, fost biolog, la împlinirea unui an de la deces. Slujba și praznicul de pomenire au avut loc în căsuța filantropică a parohiei. Academicianul Valeriu Cotea a rostit în încheiere un emoționant cuvânt evocator, apreciind totodată spațiul pe care parohia a reușit să-l amenajeze pentru astfel de manifestări religioase.

Deoarece grupul sanitar ce se construiește la căsuța filantropică nu este încă finalizat, apelăm pe această cale la enoriașii noștri și la creștinii darnici pentru a ne sprijini financiar în procurarea gresiei, faianței și obiectelor sanitare.

Publicație editată de parohia TOMA COZMA
Str. Toma Cozma, nr. 41, cod poștal 700 554, Iași,
tel/fax 211 273, e-mail: margineanu@mail.dntis.ro
Preot paroh Mihai Mărgineanu
Secretar redacție: Vasilica Onofrei

Se distribuie prin pangarul parohiei. Pentru susținerea acestei publicații, dar și pentru activitățile culturale și filantropice ale parohiei, primim donații în contul 276 450 deschis la Raiffeisen Bank, filiala Iași.